

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Języki narodów Federacji Rosyjskiej Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia wschodniosłowiańska Specjalność filologia rosyjska z lingwistyką stosowaną Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 09FWSRLSS.120.06278.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Fakultatywny Blok zajęciowy Przedmioty ogólne	
Koordynator zajęć	Bożena Hrynkiewicz-Adamskich		
Prowadzący zajęcia	Bożena Hrynkiewicz-Adamskich		
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 5

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie z przedmiotem i zadaniami ekolingwistyki
C2	Przekazanie wiedzy o etapach rozwoju terytorialnego państwa rosyjskiego
C3	Przekazanie wiedzy o składzie narodowościowym Federacji Rosyjskiej
C4	Zapoznanie ze zróżnicowaniem genetycznym języków używanych na obszarze Federacji Rosyjskiej
C5	Przekazanie wiedzy o założeniach polityki językowej ZSRR
C6	Zapoznanie z systemami graficznymi wykorzystywanymi do zapisu języków używanych na obszarze ZSRR
C7	Przekazanie wiedzy o założeniach polityki językowej Federacji Rosyjskiej
C8	Wyjaśnienie statusu języka rosyjskiego jako języka państwowego Federacji Rosyjskiej
C9	Przekazanie wiedzy o wybranych językach mniejszościowych Federacji Rosyjskiej
C10	Wykształcenie i rozwijanie umiejętności korzystania ze źródeł bibliograficznych

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza historyczna, geograficzna i ogólnojęzykoznawcza.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna najważniejsze etapy rozwoju terytorialnego i ludnościowego państwa rosyjskiego	FWS_K1_W02, FWS_K1_W07	Test
W2	rozumie przyczyny wieloetniczności Federacji Rosyjskiej i wielojęzyczności zamieszkujących ją narodów	FWS_K1_W02, FWS_K1_W07	Test
W3	zna rodziny językowe reprezentowane na obszarze Federacji Rosyjskiej	FWS_K1_W03, FWS_K1_W04, FWS_K1_W09	Test
W4	zna podstawowe założenia polityki językowej ZSRR	FWS_K1_W01, FWS_K1_W02, FWS_K1_W07	Test
W5	zna systemy graficzne wykorzystywane do zapisu języków używanych na obszarze Federacji Rosyjskiej (ZSRR)	FWS_K1_W02, FWS_K1_W06, FWS_K1_W07	Test
W6	zna podstawowe założenia polityki językowej Federacji Rosyjskiej	FWS_K1_W02, FWS_K1_W07	Test
W7	zna podstawowe zagadnienia ochrony i rewitalizacji języków zagrożonych	FWS_K1_W02, FWS_K1_W07, FWS_K1_W08, FWS_K1_W09	Test

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
W8	zna podstawowe terminy z dziedziny ekolingwistyki	FWS_K1_W02, FWS_K1_W07, FWS_K1_W08, FWS_K1_W09	Test
W9	zna nazwy i cechy wyróżniające wybranych języków mniejszościowych Federacji Rosyjskiej	FWS_K1_W02, FWS_K1_W07	Test
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi korzystać ze zdobytej wiedzy przedmiotowej w celu formułowania i analizy problemów badawczych z zakresu ekolingwistyki oraz uzasadniania swoich decyzji i wyborów	FWS_K1_U04	Test
U2	potrafi właściwie analizować uwarunkowania wieloetniczności Federacji Rosyjskiej i wielojęzyczności zamieszkujących ją etnosów	FWS_K1_U07, FWS_K1_U09	Test
U3	potrafi w języku polskim oraz wschodniosłowiańskim merytorycznie i fachowo formułować wnioski z wykorzystaniem poglądów innych autorów na temat sytuacji językowej w Federacji Rosyjskiej i założeń polityki językowej tego państwa	FWS_K1_U10	Test
Kompetencje społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów /-a do wykazywania otwartości na nowe idee w badaniach nad językami mniejszościowymi	FWS_K1_K03	Test
K2	jest gotów /-a do świadomej oceny wartości dziedzictwa kulturowego narodów zamieszkujących Federację Rosyjską	FWS_K1_K08	Test
K3	jest gotów /-a do wykazywania się otwartością, tolerancją i poszanowaniem wobec kultur etnosów mniejszościowych Federacji Rosyjskiej	FWS_K1_K10	Test

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Zagadnienia kształtowania się państwa rosyjskiego w ujęciu historycznym.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K2, K3	Wykład
2.	Skład narodowościowy współczesnego społeczeństwa rosyjskiego.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K2, K3	Wykład
3.	Zróżnicowanie językowe narodów zamieszkujących Państwo Rosyjskie.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K2, K3	Wykład
4.	Polityka językowa ZSRR.	W4, U1, U2, U3, K2, K3	Wykład
5.	Upiśmiennianie języków ZSRR.	W4, W5, U1, U2, U3, K2, K3	Wykład
6.	Polityka językowa Federacji Rosyjskiej.	W6, U1, U2, U3, K2, K3	Wykład
7.	Języki państwowe Federacji Rosyjskiej.	W6, U1, U2, U3, K2	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
8.	Języki mniejszościowe Federacji Rosyjskiej.	W7, W8, W9, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład
9.	Ginące języki Federacji Rosyjskiej.	W7, W8, W9, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład
10.	Podstawowe zagadnienia ekolingwistyki.	W7, W8, W9, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład
11.	Języki altajskie używane na obszarze Federacji Rosyjskiej.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład
12.	Języki uralskie używane na obszarze Federacji Rosyjskiej.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład
13.	Języki Dalekiego Wschodu Federacji Rosyjskiej.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład
14.	Języki Północy Federacji Rosyjskiej.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład
15.	Polski wkład w badania nad językami mniejszościowymi Federacji Rosyjskiej.	W2, W3, W9, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	- obecność na zajęciach, - znajomość zagadnień omawianych w trakcie zajęć, - znajomość zalecanej literatury przedmiotu (*wybrane pozycje i fragmenty wskazane przez prowadzącego zajęcia). - ocena pozytywna z testu zaliczeniowego. Kryteria oceniania: - bardzo dobry (bdb; 5,0): przynajmniej 92% - dobry plus (+db; 4,5): przynajmniej 84% i mniej niż 92% - dobry (db; 4,0): przynajmniej 76% i mniej niż 84% - dostateczny plus (+dst; 3,5): przynajmniej 68% i mniej niż 76% - dostateczny (dst; 3,0): przynajmniej 60% i mniej niż 68% - niedostateczny (ndst; 2,0): poniżej 60%

Literatura

Obowiązkowa

1. Atlas narodov mira. Moskva 1964.
2. Bednarczuk L. (red.). Języki indoeuropejskie, t. 1. Warszawa 1986.
3. Bednarczuk L. (red.). Języki indoeuropejskie, t. 2. Warszawa 1988.
4. Eberhardt P. Geografia ludności Rosji. Warszawa 2002.
5. Huntington S. P. Zderzenia cywilizacji. Warszawa 1997.
6. Johanson L., Csátó E. Á. The Turkic Languages. London-New York 2006.
7. Kaz'mina O.E., Pučkov P.I. Osnovy ètnodemografii. Moskva 1994.
8. Lubaś W. Polityka językowa. Opole 2009.
9. Majewicz A. F. Języki świata i ich klasyfikowanie. Warszawa 1989.
10. Maryański A. Przemiany ludnościowe w ZSRR. Warszawa-Kraków 1995.
11. Mastûgina T.M., Perepelkin A.S. Etnologiâ. Narody Rossii: Istoriâ i sovremennoe položenie, Moskva 1997.
12. Narody Rossii. Moskva 1994.
13. Neroznâk V. P. (red.). Âzyki narodov Rossii. Krasnaâ kniga. Ėnciklopedičeskij slovar'-spravočnik. Moskva 2002.
14. Neroznâk V. P. (red.). Gosudarstvennye i titul'nye âzyki Rossii. Ėnciklopedičeskij slovar'-spravočnik. Moskva 2002.
15. Širâev E. (red.). Russkij âzyk. Opole 1997.
16. Wilk M. (red.). Rosja XXI wiek. Geopolityka, gospodarka, kultura. Łódź 2013.

Dodatkowa

1. Polański K. (red.). Encyklopedia językoznawstwa ogólnego. Wrocław-Warszawa-Kraków 1999.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Czytanie wskazanej literatury	100
Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 140
Liczba punktów ECTS	ECTS 5

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FWS_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania otwartości na nowe idee i do zmiany opinii w świetle dostępnych danych lub argumentów
FWS_K1_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do świadomej oceny wartości dziedzictwa kulturowego obszaru językowego specjalności studiów oraz cywilizacji ludzkiej
FWS_K1_K10	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania się otwartością, tolerancją i poszanowaniem wobec innych kultur
FWS_K1_U04	Absolwent/ka potrafi korzystać ze zdobytej wiedzy przedmiotowej w celu formułowania i analizy problemów badawczych oraz uzasadniania swoich decyzji i wyborów
FWS_K1_U07	Absolwent/ka potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych zjawisk językowo-komunikacyjnych i literacko-kulturowych, a także ich wzajemne powiązanie i przenikanie się
FWS_K1_U09	Absolwent/ka potrafi samodzielnie, analitycznie i krytycznie interpretować teksty językowe i literackie oraz zjawiska kulturowe
FWS_K1_U10	Absolwent/ka potrafi w języku polskim oraz języku /-ach właściwych dla specjalności studiów merytorycznie i fachowo argumentować oraz formułować wnioski z wykorzystaniem poglądów innych autorów
FWS_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu miejsce i znaczenie językoznawstwa i literaturoznawstwa, szczególnie w zakresie wschodniosłowiańskiego obszaru językowego i kulturowego, w systemie nauk oraz ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną
FWS_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe tematy, pojęcia i zagadnienia z zakresu badań nad językiem, literaturą i kontekstami kulturowymi wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub obszaru języka niemieckiego
FWS_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe teorie i metodologię badań językoznawczych, literaturoznawczych oraz komparatystycznych literacko-kulturowych wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego
FWS_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie treść, formę i funkcję podstawowej terminologii z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego
FWS_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu tematykę szczegółową z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa obszaru języków wschodniosłowiańskich
FWS_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu powiązania językoznawstwa, literaturoznawstwa z innymi dyscyplinami naukowymi w obszarze nauk humanistycznych i społecznych
FWS_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie główne kierunki rozwoju oraz najważniejsze osiągnięcia w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz badań komparatystycznych i historycznych dotyczących wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego
FWS_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu kompleksową naturę języków, w szczególności języków wschodniosłowiańskich, ich historycznie uwarunkowaną złożoność oraz strukturę, a także tendencje rozwoju